

Westinghouse Electric Sweden AB
SE-721 63 Västerås
Sweden

Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Sida: 1 av 4
Er ref: KN2024/01912
Vår ref: WSE0060116
Projekt nr:
Vår handläggare: Tomas Öhlin
Avd: SEP
Telefon: 021-34 73 65
e-post: ohlintn@westinghouse.com
Datum: 2025-04-14

Remisskommentarer från Westinghouse Electric Sweden AB på SOU 2025:7 ”Ny kärnkraft i Sverige”

Westinghouse Electric Sweden (WSE) har inbjudits att lämna remisskommentarer till SOU 2025:7 ”Ny kärnkraft i Sverige– effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter”.

Inledningsvis konstateras att detta ärende inte avser befintlig kärnteknisk verksamhet i Sverige varför WSE:s synpunkter lämnas i egenskap av potentiell leverantör av nya kärnkraftreaktorer för nybyggnation i Sverige. SOU 2025:7 påverkar många olika aktörer men våra kommentarer har avgränsats till aspekter som kan påverka WSE i egenskap av leverantör.

På en övergripande nivå kan WSE konstatera att vi ser positivt på de förslag som lämnas i SOU 2025:7 och vi bedömer att genomförande av förslagen avsevärt kan underlätta möjligheten till nybyggnation i Sverige.

Våra kommentarer och noteringar finns nedan under de olika förslagen som SOU 2025:7 redovisar.

Förslag: Ny form för politiskt ställningstagande i ett tidigare skede genom principbeslut

WSE ställer sig positiva till förslaget. 1993 hade ABB Atom (numera Westinghouse Electric Sweden) lagt ned stora egna resurser på förberedelser inför byggande av en tredje reaktor i Olkiluoto när riksdagen i Finland beslutade att inte fortsätta processen mot en tredje reaktor i Olkiluoto. Detta sagt som historisk bakgrund till betydelsen av ett tidigt politiskt principbeslut för leverantören (sedan dess har tillståndprocessen i Finland ändrats så att den i detta avseende påminner om den som föreslås i SOU 2025:7).

Kopia till:

Export control information	ECCN:Non dual Use	Country of origin: SE
----------------------------	-------------------	-----------------------

* Electronically approved records are documented in the Electronic Document Management System (PRIME).

Information included in this material is proprietary and confidential and cannot be disclosed or used for any reason beyond the intended purpose without the prior written consent of Westinghouse Electric Sweden AB.

Telephone
+46 21 34 70 00

Telefax
+46 21 18 94 71

Corporate identity No
556070-6359

Bankgiro
373-1189

Web Site
www.westinghousenuclear.com

En del i förslaget är att SSM tidigt skall uttala sig om att inga uppenbara hinder enligt kärntekniklagen föreligger för en viss utformning av en kärnkraftsreaktor. WSE noterar att det är väsentligt att SSM har realistiska förväntningar på den säkerhetsredovisning avseende en viss kärnkraftsreaktor som skall ligga till grund för beslutet att inga uppenbara hinder enligt kärntekniklagen föreligger. Denna notering motiveras ytterligare nedan (avseende F-PSAR).

Förslag: Prövningen enligt miljöbalken effektiviseras och blir mer ändamålsenlig

WSE ställer sig positiva till förslaget. Det är positivt att särskilja prövningen i mark- och miljödomstolen avseende konventionell miljöpåverkan från prövningen avseende kärntekniklagen. WSE noterar att det kan fordras ytterligare insatser för att effektivisera prövningen i mark- och miljödomstolen avseende konventionell miljöpåverkan och att behovet av insatser i syfte att effektivisera prövningen bör övervägas.

Förslag: Prövning enligt kärntekniklagen effektiviseras och förtydligas

Delförslag: Frivilliga moment för en komplett ansökan införs

WSE ställer sig positiva till förslaget om möjligheten till förberedande dialog och möjligheten till förhandsbesked och att förhandsbeskedet skall vara bindande men önskar kommentera att giltigheten hos ett förhandsbesked föreslås begränsas till 5 år.

En viktig användning av förhandsbesked bedömer WSE vara för att definiera omfattning av PSAR för en viss utformning av en kärnkraftsreaktor. WSE anser att det med hänsyn till en realistisk tid för framtagande av en PSAR (enligt definition och enligt föreslagen användning i SOU 2025:7) som beskriver hur reaktorn uppfyller SSMFS 2021:4-SSMFS 2021:6. Dessa SSM-föreskrifter är utformade baserat på samreglering (förenklat beskrivet så ställs kraven i föreskrifterna på "strålsäkerhet" som utgörs av strålskydd/kärnsäkerhet/fysiskt skydd) vilket skiljer sig från modellen i andra länder och kommer att kräva anpassning av befintligt material för säkerhetsredovisning för aktuell kärnkraftsreaktor. Vi bedömer att tiden för att ta fram en sådan PSAR tillsammans med SSM granskningstid för denna PSAR inte säkert understiger 5 år varför en förlängning av giltighetstiden om 5 år bör övervägas (t ex 7 år).

Delförslag: Strålsäkerhetsmyndigheten blir beslutande insats för tillstånd

WSE ställer sig positiva till förslaget som en naturlig följd av övriga förslag.

Delförslag: Omfattning och verkan av tillstånd effektiviseras och förtydligas.

WSE ställer sig positiva till förslaget. WSE önskar speciellt framhålla att borttagandet av F-PSAR¹ för en ny kärnkraftsreaktor är positivt ur effektiviseringssynpunkt i första hand mot

¹ WSE har som detaljkommentar att SOU 2025:7 på sida 446 anger att "i Finland tog granskningen av en F-PSAR ett år med ett flertal angivna förbehåll". Detta ger intryck av att F-PSAR tillämpas i Finland vilket inte är korrekt; det var en PSAR som granskades.

bakgrund av erforderlig tid för att ta fram en säkerhetsredovisning baserad på samregleringen i SSMFS 2021:4-SSMFS 2021:6.

Delförslag: Förutsättningar för överföring av tillstånd förtydligas

WSE är principiellt positiva till nya ägar- och driftmodeller som en del av etablering av ny kärnkraft i Sverige och inser att tillståndsmodellen behöver anpassas till detta. Vi berörs dock inte direkt av detta delförslag.

Delförslag: Övriga förutsättningar för tillståndsprövning förtydligas

WSE ställer sig positiva till förslaget.

Delförslag: Överklagande av beslut sker till allmän förvaltningsdomstol

WSE ställer sig positiva till förslaget som en naturlig följd av övriga förslag.

Förslag: Nya lägre avgiftsnivåer i ett differentierat avgiftsuttag

WSE ställer sig positiva till lägre avgiftsnivåer som en del av åtgärder för att underlätta implementering av ny kärnkraft.

WSE noterar att frågan om granskningsavgift är mångfacetterad men om kostnadstäckning skall tillämpas är det tveksamt om den kärntekniska anläggningens effekt är avgörande för de kostnader som är förknippade med granskningen. Det är av större betydelse i vilken omfattning den aktuella anläggningen liknar befintliga reaktorer i Sverige och varit föremål för granskning och acceptans av andra strålsäkerhetsmyndigheter och att SSM kan ta till sig erfarenheterna från dessa.

En kommentar från WSE är att granskningstiden hos SSM (speciellt för PSAR²) troligen kommer att ligga på kritiska linjen för byggandet av en kärnkraftsreaktor varför en rimligt kort granskningstid från SSM är väsentligt för att en ny kärnkraftsreaktor skall vara attraktiv.

WSE vill även kommentera att en väsentlig förutsättning för en effektiv granskningsprocess är att det finns tidsgränser inom vilka SSM skall lämna besked; dessa gränser skulle kunna delas in i olika steg³ och utgöra en tydligt kommunicerad målsättning för granskningsarbetet. Skapandet av sådana tidsgränser bör alltså övervägas. Historiskt har tiden för granskning av en PSAR i Norden som redovisar en för myndigheten känd reaktorteknik varit ca 1 år.

Andra åtgärder för effektiv provning samt hinder

² PSAR måste beskriva en relativt färdig anläggning för att vara granskningsbar för SSM och godkännande av PSAR är en förutsättning för att inleda byggandet av nukleära delar av anläggningen. Detta betyder att granskning av PSAR hos SSM sannolikt hamnar på projektets kritiska linje.

³ Exempel: 1) X månader efter inlämnad ansökan skall SSM meddela om ansökningshandlingarna är kompletta. 2) Y månader efter att ansökan är komplett skall SSM meddela om det finns större öppna frågeställningar, vilka dessa är och ge möjlighet till kompletteringar för att besvara dessa. 3) Z månader efter att ansökan är komplett skall SSM ge ett slutligt besked.

WSE konstaterar att SOU 2025:7 innehåller många bra förslag till effektivisering av tillståndsprocessen enligt miljöbalken och kärntekniklagen men att en ny kärnkraftsreaktor även kommer att prövas mot andra svenska regler och föreskrifter, till exempel de som meddelats med stöd av arbetsmiljölagen och plan- och bygglagen.

WSE förväntar sig att en ny reaktor som implementeras i närtid kommer att vara baserad på lättvattenteknik och utgöra en standarddesign som ursprungligen utformats baserad på andra nationella icke-nukleära regler än de svenska. En sådan standarddesign omfattar inte bara reaktorn utan även t ex layouten hos många av de byggnader som tillsammans erfordras för aktuell utformning. Det finns alltså en risk för att det föreligger avvikelser mot icke-nukleära krav i Sverige avseende t ex arbetsmiljö och byggregler. WSE konstaterar att historiskt var ASEA-ATOM ansvariga för utformning av layouten för idriftvarande svenska BWR och att det även då fanns behov av avvägningar mellan nukleära krav och konventionella krav. Ett enkelt exempel kan vara önskan om att införa utrymningsvägar för brandskydd (konventionella byggregler) och önskan om att undvika tillträdesvägar avseende fysiskt skydd (strålsäkerhet) där båda önskemålen inte kan uppfyllas samtidigt.

Det kan alltså förväntas att det för en ny kärnkraftsreaktor kommer att finnas behov av en effektiv dispensmöjlighet mot strikt tillämpning av icke-nukleära krav utan hänsyn till möjligheten att samtidigt uppfylla strålsäkerhetskrav eller till naturen hos en kärnkraftsreaktor. WSE har noterat att i Finland så ges STUK i den nya kärnenergilagen, samt som förslag på ändring i bygglagen, möjligheten att efter ansökan från den blivande tillståndshavaren bevilja dispens från vissa icke-nukleära regler från andra myndigheter. WSE föreslår att denna aspekt utreds vidare för att säkerställa en effektiv tillståndsprocess även ur denna aspekt med beaktande av samtliga icke-nukleära krav och regler i Sverige som kan påverka en kärnkraftsreaktor (t ex regler som meddelats med stöd av plan- och bygglag eller arbetsmiljölagen). SSM skulle kunna vara mottagare av en dispensansökan från en blivande tillståndshavare där denne från fall till fall eller mer generellt motiverar varför dispensen är befogad.

Med vänlig hälsning
Westinghouse Electric Sweden AB

*Mikael Pellfolk**

Fristående Miljö, hälsa och säkerhet

This page was added to the quality record by the PRIME system upon its validation and shall not be considered in the page numbering of this document.

Approval Information	
Author Approval	Wässman Marie K Apr-14-2025 11:09:30
Reviewer Approval	Öhlin Tomas Apr-14-2025 12:03:34
Approver Approval	Pellfolk Mikael Apr-14-2025 12:24:15

Files approved on Apr-14-2025